

Overzicht activiteiten werkgroepen NBV De Steltkluut in 2024

Vogelwerkgroep

Langlopende projecten

- Broedvogelmonitoring (BMP) vaststellen aantal territoria broedvogels per soort , 6-8 telronden (10 locaties OZVL)
- Akkerrandtellingen, 5 telronden, tellen i.s.m. ANV de Groene Oogst
- Ganzen en Zwanen tellingen, 8 telronden, alle polders in OZVL m.n. Ganzen & Zwanen en tijdens midwintertelling alle watervogels
- Slaapplaatsen o.a. Aalscholvers en Zilverreigers
- Trektellen Vanaf telposten: o.a. Zeedijk Margarethapolder, Hellegat, Land van Saeftinghe, Canisvliet, Gat van Pinte.
- Saeftinghe elke maand 1x Hoog en 1x laagwatertellingen buitendijks
- Gierzwaluwen Oranjebuurt Axel : 1x zomeravond
- Steenuilenonderzoek Alex de Smet, rapport telling 2023 gepresenteerd
- *Roofvogelwerkgroep* – Roofvogelonderzoek Landelijk monitoringsprogramma van WRN en Sovon
- *Roofvogelwerkgroep* - Project Bosuil
- *Roofvogelwerkgroep* - RAS-projecten :Retrapping Adults for Survival is een project van het Vogeltrekstation. Vangen van eerder geringde adulte vogels, geeft info over vitaliteit. Betreft : Bosuil en Torenvalk
- Kolonievogels tellingen, Oeverzwaluw, Lepelaars, Roeken, Blauwe reigers, Huiszwaluw
- PTT-tellingen december van alle vogels vanaf 20 punten, 3 routes
- MAS-telling “agrarische” soorten, 3 telronden in de winter, omgeving Saeftinghe, 24 punten met en zonder maatregelen, loopt via het Zeeuwse Landschap
- Bescherming Strandbroeders: afschermen broedlocaties bij Westerschelde tijdens broedseizoen

Overige activiteiten

- Presentatie resultaten Hoog- en Laagwatertellingen en effecten ontpoldering Hedwige door Henk Castelijns
- Fotopresentatie door Walter van Kerkhoven reis naar Scandinavië
- Organisatie Zeeuwse vogelaarsdag September 2024 Saeftinghe

- Kleurringen Zwartkopmeeuwen aflezen. Bedoeld om de verspreiding en overleving van zwartkopmeeuwen te bestuderen.
- Opvolgen Broedplateaus en buitendijkse nesten Scholeksters. De broedplateaus die geplaatst zijn in 2023 in het kader van Jaar van de Scholekster en soortenbeleid Provincie Zeeland (6 op akkers, 10 in Saeftinghe en haven Terneuzen) worden verder opgevolgd. Onderzoek naar de buitendijkse scholeksternesten langs de Westerschelde nog wat verder uitgebreid en komend jaar hopelijk nog wat meer onderzoek.
- Ganzen en eenden kijken voor beginners in de Putting december 2023
- Vogels kijken op hoogwatervluchtplaatsen omgeving Molenpolder (Zeedorp)
- Deelname Zeeuws Vogelaars Overleg en Zeeuwse Vogelaarsavond
- Telling gebouwgebonden soorten: m.n. Gierzwaluwen centrum Terneuzen, project Natuurpunt

Planologie

Gemeente Terneuzen

Visie Waterrecreatie: Inspreekbeurt tijdens commissievergadering. Gemeenteraad heeft hierop een amendement op de Visie aangenomen met het verzoek in de verdere uitwerking van de visie de natuurbelangen beter mee te nemen voor een beter evenwicht tussen natuur en recreatie.

Verleende vergunning bosaanplant Gat van Pinte: Zorgen geuit ivm gevolgen voor natuurwaarden ter plaatse. Mogelijk ook conflicterend belang met ANLb-clustergebied. Voorstellen gedaan voor alternatieve percelen die geschikt kunnen zijn voor bosaanplant. Gemeente moet hier nog op reageren.

Gemeente Hulst

Moerschansstraat: insprekbeurt tijdens raadsvergadering ivm voorgenomen verkoop van grond door de gemeente met bestemming Bos voor omzetting naar bestemming Wonen. Plan voor verkoop is ingetrokken.

Nieuwlandsedijk: bezwaarschrift tegen aanleggen verharding ivm WK wielercross 2026. Ingetrokken, onder meer wegens toezegging dat verharding twee weken na het evenement weer wordt verwijderd.

Rijkswaterstaat

Staalslakken geulwandversterking Gat van Ossensisse: Bezwaarschrift ingediend dat weer is ingetrokken na toezegging minister I en W om af te zien van het gebruik van staalslakken voor dit project.

INEOS, Antwerpse haven

De Steltkluut heeft al meermaals steun verleend aan de bezwaren van Client Earth tegen de realisatie van Project One in de Antwerpse haven. Er lopen opeenvolgende procedures.

Waterschap Scheldestromen

Jaarlijks wordt een rondgang gemaakt langs locaties waar bomen worden gerooid, voor overleg ter plaatse.

Jeugdgroep 't Stekkertje

Bedoeling: kennis over de natuur uit de omgeving opdoen op ontdekkende en actieve manier, natuur beleven samen met andere kinderen uit de streek.

Aantal kinderen lid eind 2024: 17

2024: 10 activiteiten georganiseerd, eentje afgelast wegens te slecht weer. In totaal hebben ruim 70 kinderen meegedaan: stekkertjes, visdiefjes én vriendjes.

Gemiddeld deden 10 kinderen mee. Het nachtdierenkamp was met 15 kinderen de uitschieter.

Minimumleeftijd is zes jaar, in overleg maken we daar wel eens een uitzondering.

Dan valt op dat het leeftijdsverschil met de 11-13-jarigen groot is en de groep tijdens de excursie wat uit elkaar valt. Oudere jeugd haakt af zodra ze naar de middelbare school gaan. Zelfs de meest enthousiaste leden.

Zeven personen vormen de leiding van de jeugdgroep. Samen zorgen zij voor een leuk en gevarieerd jaarprogramma. Er is intussen een rolverdeling binnen de leiding. Sandra en Lucien gidsen de groep. Ilse, Hugo, Rose en Walter ondersteunen vooral, en nemen ook af en toe de begeleiding op zich. Hanneke is reservebegeleider en doet de contacten met de jeugd en de ouders en zorgt voor de ledenadministratie. Het onder elkaar verdelen van het gidsen en begeleiden is ook in 2024 weer goed verlopen.

Toon schrijft voor de jeugd in het blad.

Zo'n tien keer per jaar trekken we er op uit in telkens een ander stukje Oost Zeeuws-Vlaanderen. We variëren niet alleen in locatie, maar ook in dag en tijdstip om ieder lid de gelegenheid te bieden aan te sluiten. De meeste activiteiten waren dit jaar op zaterdag. Het carpoolen regelen de ouders onderling. Jaarlijks staan er een paar vaste, populaire thema's op het programma. Dit jaar hebben we weer fijn samengewerkt met de vogelwerkgroep (het ringen van roofvogeljongen). Meedoen aan het eindejaarsknotten stimuleren we.

Dit jaar zijn we buiten de regio naar Terra Maris en naar zee geweest: dat was inhoudelijk en qua deelnemersaantal een succes.

Ook dit jaar waren de visdiefjes – jeugdleden van 't Duumpje welkom bij elke activiteit die we hebben georganiseerd. De kinderen genieten daar allemaal van.

Voor de ouders die de kinderen brengen en halen is naar behoefte – dit jaar twee keer - een aparte wandeling aangeboden tijdens de jeugdactiviteit. Daar werd maar door enkele ouders gebruik van gemaakt. Meestal rijden ouders heen en weer, sommigen gaan zelf even wandelen.

Communicatie tussen de leiding loopt via eigen groepsapp en mail. Met de ouders loopt de communicatie vooral via de aparte groepsapp; uitnodigingen ook per mail.

Voor het werven van jeugd maken we een paar keer per jaar een jeugdflyer die we delen op diverse basisscholen (digitaal of op papier) en ophangen op plaatsen waar veel mensen komen. Via via lijkt beter te werken. Ook begin september een halve pagina in het Advertentieblad voor de jeugdgroep: nog niet gemerkt dat daar echt nieuwe leden van komen.

Voornemens voor 2025:

* Waar het kan, tijdens de activiteit apart iets doen met de jongste / oudste kinderen.

Plantenwerkgroep

Begin dit jaar zijn de leden van de plantenwerkgroep benaderd voor deelname aan activiteiten in 2024. De plantenwerkgroep bestaat op dit moment uit 36 leden. Ruim de helft van de leden gaf aan deel te willen nemen aan de activiteiten. Een aantal reageerde niet of heeft aangegeven dit jaar door omstandigheden niet te kunnen deelnemen.

ACTIVITEITEN:

-EINDEJAARSPLANTENJACHT: 30 december in Koewacht, veel deelnemers en bijzonder gezellig.

Verder o.a. op 28 december in Terneuzen en op 2 januari in Walsoorden.

Samen met individuele waarnemingen werden ruim 500 bloeiende planten ingevoerd.

-DEELNAME FLORON-DAG, 3 februari in Nisse.

Aantal PWG-leden hebben deelgenomen aan deze interessante dag met plantenliefhebbers uit heel Zeeland.

-DEELNAME FLORON-KAMP bij Zonnemaire.
één deelnemer van de PWG.

-OVERLEG BEHEERMAATREGELEN

Beheermaatregelen voor rode lijst soorten, daarbij inbegrepen wettelijk beschermde soorten, werden besproken met: SBB, Waterschap Scheldestromen, Provincie Zeeland, Gemeente Hulst en Terneuzen. De meeste beheermaatregelen zijn goed uitgevoerd, toch blijkt de uitvoerder vaak onvoldoende kennis te hebben om de werkzaamheden correct uit te voeren. Ook bij de opdrachtgever ontbreekt de kennis om de planning af te stemmen op specifieke eisen van de soorten. Er is nog veel verbetering mogelijk bij voldoende interesse, goede interne communicatie en voldoende budgettoewijzing van de opdrachtgevers.

Bij het beheer van de groeiplaatsen en opvolging van de soorten zijn leden van de PWG actief betrokken.

In het voorjaar is overleg gevoerd met het Waterschap Scheldestromen over maaibeheer op de dijkhelling aan de zoete kant bij de dijkoversteek Knuitershoek/Ossenis en de zeedijken rond het haventerrein Walsoorden. Met de gemeente Hulst is overlegd over het maaibeheer van grasland en bermen aansluitend het haventerrein. Beiden veranderen hun maaibeleid om een grotere biodiversiteit te bereiken.

In overleg en medewerking van het Waterschap is een oriëntatiebezoek gebracht op plaatsen in Oost Zeeuws Vlaanderen welke eventueel toekomstig in aanmerking komen voor ecologisch maaibeheer.

-WAARDEVOLLE WESTERSCHELDE-DIJKEN 2024-2025:

Medewerking dmv excursies en bioblitz waarnemingen.

Excursies:

12 mei : Argusvlinder en waardplanten bij gemaal Paal, 6 deelnemers

23 juni : Beheer dijktafsluiting haven Walsoorden, 6 deelnemers

6 juli : Fietsexcursie tussen Kruisdorp en Paal, 2 deelnemers

17 aug. : Excursie Baalhoek, 7 deelnemers

31 aug. : Gecombineerde excursie met vogelwerkgroep bij gemaal Campen, geen belangstelling.

-EXCURSIES:

Buiten de excursies met thema Waardevolle Westerschelde-dijken:

Dit jaar laagdrempelig, dus toegankelijk voor iedereen, thema natuur in het algemeen met planten als hoofdthema.

21 april : De Pannenweel / Sint Gillis Waas, 3 deelnemers

14 juli : Excursie Hulst, rond woonwijk Wittebrug, 6 deelnemers

15 sept. : Excursie voedselbos bij Spui, 5 deelnemers

Uit bovenstaande blijkt dat er (te vaak) weinig interesse is voor de excursies in de vereniging. Het is noodzakelijk om het huidige concept aan te passen.

-INVENTARISATIES:

Behalve de oudejaars-plantenjacht rond de jaarwisseling zijn er de volgende inventarisaties uitgevoerd:

- Tellingen op verschillende locaties in het kader van beheer en opvolging van de groeiplaatsen van Bijenorchis en Bokkenorchis.
- Tellingen Akkerdoornzaad en inventarisatie Prosperpolderdijk ivm besprekingen voor bescherming van de groeiplaats.
- Inventarisaties van km-hokken.
- Individuele waarnemingen.

-HET LEVEND ARCHIEF en HET NATIONAAL HERBARIUM

Op de FLORON-dag in Nisse werd het belang besproken van zaden verzamelen voor Het Levend Archief.

Dit jaar zij door twee leden van onze werkgroep zaden verzameld voor Het Levend Archief, o.a. van Ruige anjer, Glad biggenkruid, Stijve wolfsmelk en Akkerdoornzaad. Voor zaad verzamelen van beschermde soorten is ontheffing nodig. Binnen de werkgroep hebben sinds dit jaar meerdere leden een ontheffing.

De volgende soorten zijn verzonden naar het Nationaal herbarium : Stippelzegge bij Schommeling, Stijve wolfsmelk bij Ossensisse, Stinkende kamille bij Kijkuit, Bleek vergeet-mijn-nietje bij Hellegat en een (discussie)-Anjer bij Dishoek.

Deelname NL-atlasproject, betreft havikskruiden determinatie voor Naturalis/Nationaal herbarium, hierbij worden in Zeeuws Vlaanderen gevonden havikskruiden gedroogd en opgestuurd voor definitieve determinatie en registratie.

Insectenwerkgroep

1. Deelname aan de Nationale Nachtvlieder Nacht
2. Deelname aan de Nacht van de Nacht
3. Deelname aan het NEM (Netwerk Ecologische Monitoring) nachtvlinders
4. Studie Rode lijst Nachtvlinders Vlaanderen versus Zld
5. Volgen ontwikkelingen macro-nachtvlinders

in Zeeland (zie mijn bijgaand verslag opgenomen in de Prikkebeen van de Vlinder- en libellenwerkgroep Zeeland)

6. Volgen nieuwste ontwikkelingen inventarisatie-methoden.

Landschapsbeheer

De knotgroep was in 2024 op 11 zaterdagen actief op diverse locaties verspreid over Oost Zeeuwsch-Vlaanderen.

Gemiddeld waren er 10,7 knotters per werkdag aanwezig. Waar het vroeger vooral mannen waren, zijn tegenwoordig de vrouwen vaak in de meerderheid.

Er werden in totaal 76 wilgen geknot. Tijdens het Hattem weekend werden 30 risicovolle bomen geveld en opgeruimd

Voor twee projecten, één van Staatsbosbeheer en één van Gemeente Hulst, werd een vergoeding ontvangen.

Op de jaarlijkse natuurwerkdag, in 2024 in Axel georganiseerd, werden diverse locaties begeleid door knotters van De Steltkluut.